

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 5 kwietnia 1935 r. 1261.-

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Dział. Str.

1. "Liet.Žinios" w sprawie pokoju powszechnego.- I. 1.

K r o n i k a .

2. Udział Litwy w wystawie światowej w Brukseli.- " "
3. Dalsze antylitewskie demonstracje w Tyłży.- " "
4. Zaproszenie malarzy litewskich do Warszawy.- " "
5. Dokoła litewsko-hiszpańskich stosunków handlowych.-" "

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENWĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

6. "Liet.Aidas" o antyniemieckich demonstracjach studentów w Kownie.- III. "

K r o n i k a .

7. Przyjęcie ustawy o obronie przeciwlotniczej.- " 2.
8. Ustąpienie prof. Birżyski ze stanowiska prezesa Zw. Wyzw. Wilna.- " "
9. Zjazd Związku Wyzwolenia Wilna.- " "
10. Sprawy sądowe dziennikarzy.- " "
11. Dokoła pożyczki wewnętrznej.- " "

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

12. Sprawa suwerenności Litwy w Kłajpedzie.- VII. "
13. Sprawa optantów niemieckich w Kłajpedzie.- " "
14. Zbieg niemiecki na Litwie.- " "

x

x

x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Liet.Žinios" w sprawie pokoju powszechnego. Radjo Kowieńskie z 4.IV.1935 r. Artykuł "Liet. Žinios" p.t. "Kierunek dobry, lecz wyników jeszcze mało". Streszczenie:

Po wojnie zaznaczyły się powszechne wysiłki w kierunku utrzymania i wzmocnienia pokoju. W ostatnich czasach wysiłki te zwrócone są w dobrym kierunku. Wyniki jednak są wciąż małe. Brak mianowicie w państwach europejskich chęci stworzenia paktów zbiorowych. Tak np. Anglja, która wysuwa sprawę utworzenia paktu wschodniego, sama paktu tego podpisać nie chce. Być może w Stresie dojdzie się do wyników konkretniejszych.-

K r o n i k a .

Udział Litwy w wystawie światowej w Brukseli. Prasa kowieńska /z 3.IV.1935/: W kwietniu r.b. zostanie otwarta w Brukseli światowa wystawa, która potrwa do końca listopada. Litwa będzie miała na tej wystawie oddział turystyczny, który zostanie urządzony w pawilonie belgijskiego klubu automobilistów.

Część eksponatów na wystawę została już wysłana, część będzie wysłana w dniach najbliższych.-

Dalsze antylitewskie demonstracje w Tylży. Prasa kowieńska /z 3.IV.1935/: Z Tylży donoszą, że dn. 31 marca odbyła się tam antylitewska demonstracja. Na placu Adolfa Hitlera zebrało się kilka tysięcy członków partji narodowo-socjalistycznej, którzy po wiecu ruszyli w kierunku mostu na Niemnie.

Nad rzeką przywódcy demonstracji znów ogłosili przemówienia skierowane przeciw Litwie. Jeden z nich, spoglądając w kierunku granicy litewskiej, zauważył, że Kraj Kłajpedzki był niemiec-ki i musi powrócić do Niemiec.

Częściowo demonstracja była również skierowana przeciw Litwinom tylżyckim, którzy przestraszeni pochowali się w swych domach. Demonstrujący tłum wytlukł szyby w lokalu zjednoczenia niemieckich Litwinów oraz w szeregu litewskich sklepów i prywatnych mieszkań. Przechodząc przed drukarnią Jagomastasa, demonstranci wołali: "Powiesić Jagomastasa na najwyższej gałęzi". Szyld drukarni został strzeskany kamieniami.

Wszyscy Niemcy w Tylży są zachęceni do bojkotu Litwinów. Agituje się również za tem, aby nie przechodzić na stronę litewską.

W związku z antylitewskimi ekscesami w Tylży i wzywaniem do bojkotu Litwinów, "Neujas Tilžes Keleivis" zauważa w artykule wstępnym, że każdy rozsądny człowiek powinien zrozumieć, iż tylżyccy Litwini są niemieckimi obywatelami i spokojnymi mieszkańcami niemającymi nic wspólnego z jakimkolwiek zatargiem między Niemcami i Litwą. Troszczą się oni jedynie o swe potrzeby kulturalne. Czy za to należy ich bić i niszczyć ich mienie? - zapytuje pismo.-
Zaproszenie malarzy litewskich do Warszawy. Prasa kowieńska /z 3.IV.1935/: "Musu Rytojus" podaje, że w tych dniach grupa litewskich malarzy "Ars" otrzymała zaproszenie od malarzy polskich do Warszawy. Malarzom litewskim zaproponowano urządzenie w Warszawie wystawy swych obrazów.-
Dokoła litewsko-hiszpańskich stosunków handlowych. Prasa kowieńska /z 3.IV.1935/: W czasie ostatnim litewsko-hiszpańskie stosunki handlowe stały się bardziej ożywione. Z Hiszpanji wwożona jest do Litwy znaczna ilość soli potasowej. Hiszpanja ze swej strony nabywa litewskie masło i forniry.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

"Liet. Aidas" o antyniemieckich demonstracjach studentów w Kownie. "Lietuvos Aidas" Nr.77 z 3.IV.1935 r. Art.p.t. "Czy to celowe?" Streszczenie:

31 marca studenci kowieńscy zorganizowali w uniwersytecie wiec protestacyjny w związku z antylitewską propagandą w Niemczech. Wiek miał przebieg spokojny. Przyjęto odpowiednią rezolucję i wszystko zdawałoby się mogło zakończyć bez żadnych nieporozumień. Kiedy jednak po wiecu studenci wyszli na ulicę, zaczę-

I. ZAGADNIENIA POLITYKI WNEWSTREPNIEJ

"Biuletyn Kulturalny" w sprawie "Kulturalny" z 4.IV.1985 r. Artykuł "Kulturalny" p.t. "Kierunek dobry jest warunkiem sukcesu" strasznie nie:

Po wojnie rozszerzyły się powołane wydziały w kierunku organizacyjnym i w szczególności polityki. W ostatnim czasie wydziały te zwróciły się w kierunku polityki. Wyniki jednak są takie same. Brak inicjatywy w badaniach europejskich, choć stworzenia sekcji politycznej. Tymczasem, który wyznaczył kierunek polityki, nie może wstrząsnąć, jeśli polityka tego rodzaju nie opiera się na solidnych podstawach, a nie do wydziałów kierunkowych.

Kierunek polityki w naszym kraju jest taki, który jest wyznaczony przez wydziały polityki. W tym celu w Brukseli i w innych krajach, które były do tego czasu organizowane w Brukseli i w innych krajach, które były do tego czasu organizowane. W tym celu w Brukseli i w innych krajach, które były do tego czasu organizowane.

Całość ekspozycji na wystawie została już wykonana, gdyż podjęta została w dniach najbliższych. W tym celu w Brukseli i w innych krajach, które były do tego czasu organizowane.

W tym celu w Brukseli i w innych krajach, które były do tego czasu organizowane. W tym celu w Brukseli i w innych krajach, które były do tego czasu organizowane.

W tym celu w Brukseli i w innych krajach, które były do tego czasu organizowane. W tym celu w Brukseli i w innych krajach, które były do tego czasu organizowane.

W tym celu w Brukseli i w innych krajach, które były do tego czasu organizowane. W tym celu w Brukseli i w innych krajach, które były do tego czasu organizowane.

W tym celu w Brukseli i w innych krajach, które były do tego czasu organizowane. W tym celu w Brukseli i w innych krajach, które były do tego czasu organizowane.

W tym celu w Brukseli i w innych krajach, które były do tego czasu organizowane. W tym celu w Brukseli i w innych krajach, które były do tego czasu organizowane.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WNEWSTREPNIEJ I TYTUŁ "KULTURALNY"

"Biuletyn Kulturalny" w sprawie "Kulturalny" z 4.IV.1985 r. Artykuł "Kulturalny" p.t. "Kierunek dobry jest warunkiem sukcesu" strasznie nie: W tym celu w Brukseli i w innych krajach, które były do tego czasu organizowane.

ły się awantury. Musiały ingerować organy bezpieczeństwa. Konsekwencje były dosyć smutne.

Studenci zwykli szybko reagować na to wszystko, co poniża honor narodu. Propaganda antylitewska uprawiana przez Niemców wywołuje oczywiście skuszone oburzenie. Najważniejszą jest jednak rzeczą, w jakiej formie to oburzenie się przejawia. Czy jakiegokolwiek awanturowanie się jest celowe. Sądzić należy, iż nie jest rozsądną rzeczą iść w ślady tych, których się chce potępić. Z drugiej strony nie powinni się Litwini poddawać nastrojom. W chwili obecnej uleganie gorączce jak najmniej może oddać usługi. Chwila obecna wymaga od Litwinów nie rzucania się, nie rozdrażnienia, a tylko chłodnego i stanowczego zdecydowania i wzmacniania odporności państwa we wszystkich dziedzinach. Przy pomocy demonstracji ulicznych nie przekonają Litwini tych, którzy imię Litwy mieszają z błotem.-

K r o n i k a .

P r z y j ę c i e u s t a w y o o b r o n i e p r e c i w - l o t n i c z e j . "Liet.Aidas" Nr.77 /IV.1935/: Rada Ministrów przyjęła ustawę o obronie przeciwlotniczej. Ustawa przewiduje wydanie zarządzeń zapobiegawczych, ~~urządzenia zarządzeń zapobiegawczych~~ ~~urządzenia zarządzeń zapobiegawczych~~ urządzenie specjalnych schronów, zaopatrzenie w maski gazowe, przeprowadzenie w szkołach wykładów o obronie przeciwgazowej i przeciwlotniczej.-

U s t ą p i e n i e p r o f . M . B i r ż y s z k i z e s t a - n o w i s k a p r e z e s a Z w . W y z w . W i l n a . "Lietuvos Žinios" Nr.77 /IV.1935/: Jak podają pisma, długoletni prezes Zw. Wyzw. Wilna prof. M. Birżyszka ustąpił ze swego stanowiska w Związku. Ustąpienie nastąpiło niespodzianie spowodu różnych przyczyn. Obowiązki prezesa pełni czasowo dyrektor Departamentu Kultury M-stwa Oświaty dr. Juszka.-

Z j a z d Z w . W y z w . W i l n a . Radjo Kowieńskie /z 5.IV.1935/: W dniu 11 i 12 maja odbędzie się w Kownie zjazd przedstawicieli okręgów Z.W.-

S p r a w y s a d o w e d z i e n n i k a r z y . Radjo Kowieńskie /z 5.IV.1935/: 5 kwietnia rozpatrywana będzie sprawa 4-ch dziennikarzy oskarżonych o rozpuszczanie pogłosek o rozwiązaniu Sejmu Kłajpedzkiego.-

D o k o ł a p o ż y c z k i w e w n ę t r z n e j . Radjo Kowieńskie /z 4.IV.1935/: "Liet.Aidas" podaje, że kolportaż obligacji pożyczki wewnętrznej odbywa się pomysłnie zarówno w miastach, jak na wsi. Wszędzie daje się zauważyć zrozumienie doniosłości chwili.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

S p r a w a s u w e r e n n o ś c i L i t w y w K ł a j p e - d z i e . /IV.1935/: Ogłoszony komunikat urzędowej litewskiej agencji telegraficznej kategoriycznie zaprzecza wiadomościom zagranicznym, jakoby rząd litewski zamierzał zwrócić się do Ligi Narodów w sprawie zmiany statutu Kłajpedy przez wprowadzenie doń uznania suwerenności Litwy w Kłajpedzie bez zastrzeżeń. Elta oświadcza w komunikacie, że suwerenność w Kłajpedzie została przekazana Litwie i że wobec tego żadna zmiana pod tym względem nie jest potrzebna.-

S p r a w a o p t a n t ó w n i e m i e c k i c h w K ł a j - p e d z i e . Prasa ryska /z 5.IV.1935/: Jak podają z Kłajpedy, było tam sporo optantów niemieckich, którzy mieli uzyskać niemieckie obywatelstwo i wyjechać z Kłajpedy do Niemiec. Obecnie optanci ci zmienili swą decyzję, pragnąc pozostać w Kłajpedzie.-

Z b i e g n i e m i e c k i n a L i t w i e . Prasa ryska /z 5.IV.1935/: Na Litwę przedostał się nielegalnie były naczelnik poczty w miasteczku Alenstein w Prusach Wschodnich Gustaw Buder. Oświadczył on, że zdecydował się zbiec na Litwę, gdyż zamierzano go aresztować za nieprzychylnie odezwanie się o Hitlerze. Buder stanie przed sądem litewskim za nielegalne przekroczenie granicy. Jednak po odbyciu kary pozostanie na Litwie, jako emigrant polityczny.-

